

10 YILIN SEÇKİSİ, SİNOPALE'DEN SEÇİLMİŞ YAPITLAR

T. Melih Görgün, Mürteza Fidan

Toplumsal gerçeklik, uzun bir dönem siyasal bakımdan çözümlenerek anlamlandırıldı. Sonrasında sanayileşme ve kapitalizm, siyasal otoriteden kurtularak toplumsal biçimlenmenin esası olarak belirdi. Bu esaslar üzerinden gelişmiş olan günümüz toplumsal paradigmasınının krize girip dağılmasıyla ortaya çıkan kaos, bizleri bir yandan hiçbir toplumsal ayara gelmeyen şiddet, savaş ve pazarın egemenliğine sokarken, bir yandan da toplulukçulukların kimlik saplantısıyla karşı karşıya bırakmaktadır. Yaşanmış deneyimlerimizin büyük bir bölümünü gölgede bırakan ekonominin ve toplumsal kategorilerin (farklı kimlik parçaları) yaratmış olduğu kaotik durumdan çıkabilmek için artık yeni bir paradigmaya gereksinim duyulmaktadır. Bu anlayış, Alain Touraine'in de ifade ettiği gibi; yıkıp yeniden kurarak, kendisini dönüştüren ilerlemeci batı modernciliği değil de, birbirinden farklı kültürel ve toplumsal alanları bağdaştıran modernleşmenin birbirinden ayrılmasıyla ortaya çıkan çoğulcugelişmecici (evrilmeci) bir modernlik olarak belirmektedir günümüzde. Artık hiçbir toplumun modernleşmesinin modernlikle özdeşleştirilemeyeceği ve her toplumun kendi modernliğinden söz edilebileceği bir döneme girmektediriz.

Günümüzde küreselleşmenin yarattığı aidiyetkimlik spazmı, kamusalılık, kamusal mekan, kültür ve eylem gibi kamusal yaşamı oluşturan unsurların daha çeşitli ve zengin olmasıyla birlikte, ortak yaşam daha karmaşık ve sorunlu bir hale dönüşmektedir. Bu sebeple artık bizler söz konusu genişlemeler içerisinde birey olarak var olmanın stratejilerini geliştirmek zorundayız.

Modernliğin asli unsuru olan demokratikleşme, küreselleşen toplumsal hayatımızdaki temsil sorunu, bizleri türdeşliğin illetiyle baş etmek zorunda bırakmaktadır: kimliklerin (toplumsal kategorilerin) içe bükülmesiyle, insanın birey olma hakkı sorunlu hale gelmektedir. Bu kimlik büzüşmelerine karşı insan, birey olarak kendine dayalı kendi bilincini nasıl edinebilecek, nasıl kendini ortaya koyabilecek ve varlık olarak kendisini nasıl yapılandırabilecektir: özne olmadan toplumsal hareketler canlandırılmaz ve özgürlükler korunamaz. O halde toplumsal yaşamın toplumsal paradigmasınının bu kriz halinden çıkabilmesi için, kimlik saplantısıyla bozulmuş özne fikrinin arındırılması ve öznenin yeniden kurulması gerekmektedir. Böylelikle içine girmiş olduğumuz dünyada en çok kişisel öznenin ve kültürel hareketlerden söz edebiliriz.

Söz konusu olan, kültürlerin birbirleriyle iletişim kurması için gereken şeylerin kesin bir biçimde belirtilmesi değil, kültürlerarası farklılıkların bilincinde olmak ve bireyin kendi davranışlarını kendi kendine değerlendirmeye yönelik bir araca dönüştürebilmesidir: Burada önemli olan kültürlerin birbirleriyle uyumlu olup olmadığını görmek değil, bireylerin bir kültürden ve bir toplumdan ötekine geçiş sırasında kendilerini birer özne olarak nasıl yapılandırdıklarıdır.

Görünen o ki günümüzde toplum düşüncesi, bizleri özellikle kültürel sorunlar çerçevesinde düzenlenmek zorunda bırakmaktadır. Artık güncel konumuz, bir paradigmadan diğerine yani ortak hayat hakkındaki toplumsal bir dilden, kültürel bir dile geçişi içermektedir. Dolayısıyla modernliğin temel ilkeleri ile kültürlerin kişisel ve ortak yaşama müdahale şekillerinin çeşitliliği arasındaki uyumluluğun hangi koşullarda sağlanabileceği önem kazanmaktadır.

MAHAL

24.01.-15.02.2014

“HER ŞEYDEN SONRA”

10 Yıllık
Sinopale Seçkisi

SANATÇILAR

Çiğdem Borucu

Besteci. İstanbul'da yaşıyor ve çalışıyor.

Amie Dicke

*1978 yılında Rotterdam'da doğdu.
Amsterdam'da yaşıyor ve çalışıyor.
www.amiedicke.com*

Nezaket Ekici

*1970 yılında Kırşehir'de doğdu.
Almanya Berlin'de yaşıyor ve çalışıyor.
www.ekici-art.de*

Róza El-Hassan

*1966 yılında Macaristan, Budapeşte'de doğdu.
Budapeşte'de yaşıyor ve çalışıyor.*

Dejan Kaludjerović

*1972 yılında Sırbistan, Belgrad'da doğdu.
Viyana'da yaşıyor ve çalışıyor.*

Emre Koyuncuğlu

*1966 yılında İstanbul'da doğdu.
İstanbul'da yaşıyor ve çalışıyor.*

Monali Meher

*1969 yılında Hindistan, Pune'da doğdu.
Amsterdam'da yaşıyor ve çalışıyor.*

Mircea Nicolae

*1980 yılında Bükreş, Romanya'da doğdu.
Bükreş'te yaşıyor ve çalışıyor.*

Daniele Pezzi

*1977 yılında Ravenna, İtalya'da doğdu.
Bir çok yerde yaşıyor ve çalışıyor.*

Sümer Sayın

*1985 yılında İstanbul'da doğdu.
İstanbul'da yaşıyor ve çalışıyor.*

Roland Stratmann

*1964 yılında Almanya, Südlohn'da doğdu.
Berlin'de yaşıyor ve çalışıyor.*

Adrien Tirtiaux

*1980 yılında Belçika, Brüksel'de doğdu.
Viyana ve Anvers'te yaşıyor ve çalışıyor.*

Johannes Vogl

*1981 yılında Almanya, Kaufbeuren'de doğdu.
Berlin'de yaşıyor ve çalışıyor.*

HER ŞEYDEN SONRA... 10 YILIN ARDINDAN

Mahir Namur

Avrupa Kültür Derneği Yönetim Kurulu Başkanı

Kültürel farkındalığı artırmak için yerel, ulusal ve uluslararası düzeyde kültürel iletişim ve işbirliğini güçlendirmeyi amaçlayan, İstanbul'da yerleşik, bağımsız bir sivil toplum kuruluşu olan Avrupa Kültür Derneği Mart 2003'te kültürün toplum içindeki rolüne önem veren farklı mesleklerden kişiler tarafından kuruldu.

Kuruluşundan bu yana kültür yönetimi ve kültür politikaları konularını ele alan Avrupa Kültür Derneği, bağımsız kültür aktörlerinin sektör içindeki rollerini güçlendirmeye odaklanmıştır. Bunu kendi aralarında ağ kurma, disiplinlerarası, sektörlerarası ve uluslararası bağlantılarını güçlendirme, Avrupa ağlarına entegre olmaları konularında destek olmanın yanı sıra; bilgi üretimi ve alışverişini sağlayarak ve savunuculuk yaparak gerçekleştirmektedir.

Avrupa Kültür Derneği bu amaçla son on yıldır kültür-sanat alanından ve toplumun çeşitli kesimlerinden kişi ve kuruluşları, sosyal ve kültürel gelişime katkıda bulunacak fikirlerin üretilebilmesi ve tartışılabilmesi için bir araya getirmiş ve getirmeye devam etmektedir. Bu bağlamda dernek eğitim programları, uluslararası forumlar, konferanslar, seminerler ve sanat etkinlikleri düzenlemektedir. Geçen yıl dördüncüsü yapılan Uluslararası Sanat Bienali Sinopale, Europist Kültür Sanat Yönetimi Programı, “Geçmişten Geleceğe Avrupa Kültür Başkentleri”, “Avrupa’nın Sınırları”, “Küresel Sorunlar, Kültür Vizyonları”, “Kent ve Sanat” bunlardan bazılarıdır.

Avrupa Kültür Derneği bu yıl “Her Şeyden Sonra” programı ile onuncu yılını kutluyor. Bu kapsamda gerçekleştirilen forumlarda geçmiş on yılda ele alınan konulara bir kez daha odaklanıldı: “Küresel Sorunlar, Kültür Vizyonları”, “Kent, Aktif Kentlilik, Kültür ve Sanat”, “Nereden, Nereye?”, “Düşüncede, Düşte ve Günlük Yaşamda Değişimler”. Bununla bir durum analizi yapmak, geçtiğimiz on yılda kültür alanında nelerin değiştiğini ve nelerin değişmekte olduğunu sorgulamak hedeflendi.

“Her Şeyden Sonra” başlıklı sergi ise sözel olarak oluşturmayı hedeflediğimiz bilginin görsel tarafını tamamlamak için tasarlandı. Daha önceki yıllarda birçok projemizde birlikte çalıştığımız yirmiyi aşkın uluslararası sanatçının işlerinden oluşan “Her Şeyden Sonra” 2006 yılından beri gerçekleştirilen SİNOPALE Sinop Bienali’den seçilen yapıtlardan oluşan bir belgesel çağdaş sanat sergisi. Serginin ikinci adresi olan MAHAL’den önce daha geniş kapsamlı bir sergi Siemens Sanat mekanlarında Eylül-Kasım 2013 tarihleri arasında gerçekleştirilmişti.

“Her Şeyden Sonra” diğer projelerimizde de olduğu gibi bu yayında isimlerini, logolarını gördüğünüz, yazılarını okuduğunuz bir çok kişi ve kuruluşun işbirliği ve katkılarıyla hayata geçirildi. Bu dostlarımıza ve son on yıldır misyonumuzu bizlerle paylaşan herkese katkıları için sonsuz teşekkür ederiz.

Eylül 2013

Proje

cabinin CANAKKALE BİREYİ NİHAİTTE

Destegi ile

TROYA KÜLTÜR DERNEĞİ

İşbirliği ile

ÇİĞDEM BORUCU

“Kentin Söyledikleri”, 2011

Ses yerleştirmesi

Belleği oluşturan elemanlardan olan “ses” kültürün de ayrıştırıcı özelliklerinden biridir. Tanımlama, öğrenme gibi durumlarda en etkin araçtır. Güncel medya araçları arasındaki en eski olanıdır aynı zamanda. Bir yargının iletilmesi, duygunun öteki tarafa eksiksiz olarak iletilmesi aşamalarında en önemli unsuru teşkil eder.

Bu yapıt “Geleceği Biriktirmek” (2011) projesi kapsamında Derya Öznur Özdemir, İrem Ermiş, Nazlıhan Felek, Barış Yavuz, Elif Koyuncu, Duygu Gider, Yılmaz Küçük, Damla Ekiz işbirliği ile gerçekleştirilmiştir.

AMIE DICKE

“Korunan Mülkiyet”, 2011

Belgesel fotoğraf [kamusal alana müdahale, yerleştirme]

Bu projede sanatçı iki binayı yangın gibi acil durumlarda kullanılan altın rengi yalıtım folyosuyla geçici olarak kaplayarak bir yerleştirme yapmıştır. Sinop’taki büyük yangın sonrasında 1940-1950 yılları civarında inşa edilen bu iki yapı da şehir merkezinde yer almaktadır. Günümüzde o döneme ait bu türden binalar bulmak epey güçtür.

Çalışma; bir şeyin soyunun tükenmesini, yıkımı ve zihin erozyonunu vurgulamakta ve “koruma” hakkındaki görüşünü paylaşmaktadır. Kamusal alandaki bu yerleştirme sürecini belgeleyen fotoğraflar ve bir video ile yalıtım malzemelerinden oluşan bir yerleştirme, Sinop’un başlıca simgelerinden biri olan Sinop cezaevinde yapılan Kent Sergisinde sergilenmiştir.

Bu yapıt “Geleceği Biriktirmek” (2011) projesi kapsamında Duygu Öz, Çağatay Şimşek işbirliği ile gerçekleştirilmiştir.

NEZAKET EKİCİ

“Atropos”, 2006

Perfomans videosu

Sanatçı özgürlük eylemi üzerine soyut bir şekilde çalışıyor. Saçını zorlayarak kendini kurtarıırken bir özgürleşme eylemi gerçekleştiriyor ve sonunda bir makas yardımıyla saç tutamlarından tavana bağlanmış uzun ipleri kesiyor. Saçının bir kısmını keserken kendine ait bir parçadan da ayrılmış oluyor.

Bu iş, hapishanede alıkonma sorunu hakkında özgürlük için mücadele veren önceki sakinlerini tanımlayan yaşamsal bir tartışma olarak görülebilir. Özellikle de saç yaşamın bir simgesi olarak düşünülebileceği için. Sanatçının bedeni; kendi içinde kilitli kalmış, kendini kurtarmanın yine kendisine bağlı olduğunu bilen bir tür kukla haline gelir.

Performans yerleştirmenin adı “Atropos” Yunan mitolojisindeki Kader tanrıçası Moira ile bağlantılıdır. Onlardan biri olan Atropos, efsaneye göre yaşamın kader ipliğini bir makas ile böler. O, deyim yerindeyse, kendi içinde yaşamın efendisi ve özgürlüktür.

Sanatçı bağlı durumdayken birden asılıp saçını keserek, bir çıkış yolu gösteriyor. Kaderini kendi avuçlarının içine alıyor ve kendini kurtarıyor. Bu performans, herkesin kendini tıpkı Atropos’un da yaptığı gibi, kaderin iplerinden kurtarabileceğini gösteriyor.

Bu proje “Sinopale 1” (2006) programında gerçekleştirilmiştir.

RÓZA EL-HASSAN

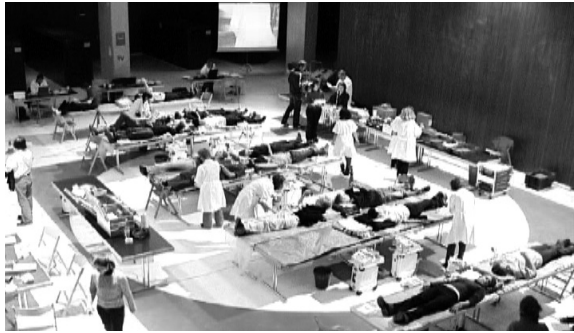
“Nüfus Fazlalığı Üzerine Düşünceler”, 2006

Video

20 Ekim 2001’de, NATO bombalamalarından sonra ve tam olarak Tito tarafından yönetilen bağımsız birliklerin Belgrad zafer gününde, Belgrad’ın Çağdaş Sanat Müzesi yeniden kapılarını ziyaretçilerine açtı. Bu vesileyle Róza El-Hassan, “R. Nüfus fazlalığı üzerine düşünceler” adlı işinin beşinci bölümünü hazırladı. “R. Nüfus fazlalığı üzerine düşünceler”; eylemler, heykeller ve gösterilerden oluşan armaşık bir sanat bütünü’nün başlığı.

Belgrad’daki gösteri sırasında El-Hassan, kan bağışında bulundu ve yerel Kızılhaç organizasyonu yararına, toplu bir kan bağışısı eylemi düzenledi. Yardım kurumunun derhal bir kan nakli merkezi (kamp yatakları, tıbbi kontrol, olağan teknik cihazlar) kurduğu özel olayda El-Hassan, üstüne bilgisayar basım tekniğiyle gerçek boyutları nda bir Yaser Arafat fotoğrafı basılmış bir çarşaf üzerinde yatıyor. Bu Arafat fotoğrafı, New York’taki 11 Eylül olaylarından sonra dünyaca tanınan bir medya ikonu haline gelmiş bir fotoğraf. Fotoğrafta Arafat da kan bağışısı yaparken resmedilmiş. Bu gerçek boyuttaki çarşaf, kan vermede kullanılan yatağın üstüne seriliyor ve El-Hassan tamamen Arafat’ın bedeninin üstüne denk gelmeyecek şekilde bunun üstüne yatıyor. Sanatçı gösterisini, Budapeşte ve daha sonra Kızılhaç’ın kurulduğu ülke yani İsviçre’de, tam olarak söylemek gerekirse Zürih gibi birçok yerde sundu.

Emese Süvecz

Bu proje “Sinopale 1” (2006) programında gerçekleştirilmiştir.

DEJAN KALUDJEROVIĆ

“Je Suis Malade”, KTM versiyon, 2012

HD video, 4’37’’

Je Suis Malade (Hastayım) videosunda (2008) 10 yaşında, uzun saçlı, sarışın bir kız orijinalini Fransız şarkıcı Dalida’nın söylediği (1973) Fransız şarkısı Je Suis Malade’ı yeniden yorumluyor.

Tek çekimde yapılan ve tekrarlayan video, oyuncun, belirsiz, karanlık bir yerde huzur içinde ayakta durduğu ve yalnızca onun görünür olduğu şekilde çekildi. Şarkının sözleri karşılıksız aşk nedeniyle büyük acı çeken bir kadını anlatıyor - ergenlik öncesindeki kıza uygun olmayan bir tema. Aşk illeti ve arkasından gelen tutukluk çocuğun, görsel tüketim maksadıyla genç masumiyetin özünün araçsallaştırılmasına varan performansıyla tezatlık oluşturuyor. Aslında bu sarışın kız bir ürünü yabancılaştırdığı bir dil ve deneyimde iletmeyi deneyen herhangi bir çocuğu vücuda getiriyor. Bu, ken-

di içinde ve kendi kendine, küreselleşmiş tüketici toplumuza özgü bir patolojinin resmi.

Video’nun bir hapishane hücresinde gösterilmesi düşünüldü. Yaratılan izlenim kızın bir kafesin arkasında olduğu ve hayvanat bahçesindeki hayvanlar gibi kendini seyircilere göstermek için performans yaptığıdır.

Bu proje “Sinopale 1” (2006) programında gerçekleştirilmiştir.

EMRE KOYUNCUOĞLU

“Katılın Söz Sahibi Olun”, 2011

Performans, bildiri, video

Sivil Toplumun söz söyleme özgürlüğü, günlük yaşam pratiğinde nasıl değerlendirilebilir? Emre Koyuncuoğlu yedi gün boyunca kentte yapılan bu uluslararası toplantıda kentlinin görüşlerini, özlemlerini ve eleştirilerini dinleyerek “bir çağrı” metni oluşturmıştır.

Sivil toplumda sesi duyulan, kanaat önderi diye de nitelendirebileceğimiz kişilerin de katıldığı bir topluluk, Sinopluyu “bu çağrı” metni eşliğinde bir olaya davet etmektedir. Bu çağrı kendi gelecekleri için söyleyecekleri söze yapılan bir çağrıdır artık.

Bu yapıt “Geleceği Biriktirmek” (2011) projesi kapsamında Arsan Perinçek, Ayşegül Kafkas, Aziz Konukman, Büke Onur, Cevat Akkaya, Derya Akkaya, Elif Kuli, Hale Oğuz, Kadir Yavuz, Metin Gürbüz, Necla Bayrak, Payende Görgün, Sebahat Perinçek, Şirin Öz bilen, Tezcan Bayrak, Yusuf Emre Yalçın işbirliği ile gerçekleştirilmiştir.

MONALİ MEHER

“Üç Hareket Noktası”, 2006

Performans videosu

Hapishanenin iç ve dış fiziksel mekanlarını kullanmak ve bu durgun, gizemli, nostaljik enerjiyi deneyimlemek beni, farklı eylemler aracılığıyla düşünmeye ve bu mimari alanda, o mekanın güçlü özelliklerini taşıyan geçici yerleştirmeler yaratmaya sevketti.

Performans ve yerleştirmeler için odak noktam; otobüs, döşekler, yemek servis arabaları, demir yataklar gibi terkedilmiş nesneler, merdivenler, avlular ve girişler gibi alanlardı. Hapishanenin farklı yerlerinde sergilediğim üç ayrı performans üç gün süreliydi: Gidiş / Aynılış / Hareket.

Bu proje “Sinopale 1” (2006) programında gerçekleştirilmiştir.

MIRCEA NICOLAE

“Güzel Mutlu Bir Şehir”, 2011

Video

Sanatçının videosu; sivil topluma danışmadan kentin yaşamı hakkında kendi başlarına kararlar verirken yerel yönetimin Sinop'ta olup biten üzerine hiç bir şey söylemeden çok şey söyleyip aslında kendini ifade etme biçimi ile ilgili. Film, güzel manzaralar ve (sanatçının yorumuyla) kentin en güzel kısımlarından oluşan bir dizi görüntü eşliğinde sanatçı tarafından canlandırılan Sinop Belediye Başkanı ile yapılmış bir röportajdan oluşuyor.

Bu yapıt “Geleceği Biriktirmek” (2011) projesi kapsamında Yusuf Emre Yalçın işbirliği ile gerçekleştirilmiştir.

DANIELE PEZZI

“Terleme Sığınağı”, 2011-2013

Video, 15'04”

Karadeniz'in kökeni olan gizemli Nuh Tufanı Sinop Burnu'na tam olarak uyan bir erginlenme töreninin arka planını oluşturuyor.

Terk edilmiş bir mekanın kalıntıları arasına kurulan bir çadır. Her şeyin içinde olageldiği, çadırın, yapının, bedenın, kayıp ölçüm birimlerini barındıran ve kendini sürdüren evrenin tanımsız bir boyutu, zamansız bir yolculuğun geçici ikametı. Ardından, arınmaya doğru yol alan bir gezginin ortaya çıkması. Bu kampta herhangi bir hiyerarşı yok. Erkek evren kıyafetlerinden arınıyor. Erkek bedenler buhar ve dumanla ateşsiz kılınıyor. Sauna, sıra dışı ve sahne arkası bir performans anını oluşturuyor. Komünyon içindeki varlığa dayalı eril bir yenilenme. Geçmiş yolculukların izlerini bir araya getiren bir ayın. Yerli bedenın erginliğini ispatlamak için çektiği çile. Eski zamanlardan beri süregelen Türk Hamamı ve diğer toplumsal gelenekler. Şamanların arınma ayinlerini gerçekleştirdikleri Kanada terleme barınakları. Ağaç kabuklarıyla kaplanmış yüzler gizli kerametlerin maskeleri oluyor ve bir taşkınla sonlanan ayinde rol alan karakterleri oluşturuyor. Ayının sonunda çadır açılıyor ve maskeli gezgin sahneden iniyor. Dış hatlar eriyor ve duman kalın bir sis tabakasına genişliyor.

Bu proje “Sinopale 3” (2010) programında gerçekleştirilmiştir.

SÜMER SAYIN

“Kaçış Adası”, 2012

Video

Bu iş temel olarak Türkiye'nin en kuzey noktası olan İnceburun'un önündeki küçük kayalık adanın üzerine korsan bir kuzey bayrağı dikme çabamdan ve gizemli bir meraktan oluşuyor: Bu adacıkla seyahat etmek mümkün olur muydu?

Bu proje “Sinopale 4” (2012) programında gerçekleştirilmiştir.

ROLAND STRATMANN

“Pneuma”, 2008

Yerleştirme videosu

Yunanca kökenli Pneuma (ruh, esinti, soluk, hareketlenmiş hava) kelimesi, insani bir gücü nitelemenin yanısıra kozmolojik bir prensibe de işaret eder. Sözcük anlamına göre Pneuma maddi anlamda düşünülen beden temlinde hareketli hava demek. Stratmann PNEUMA adlı işinde biçim ve içerik olarak bu anlama atıfta bulunuyor. Avluya ve eski Çocuk İslahevi'nin pencerelerine gösterişsiz beyaz plastik torbalar yerleştiriyor. Binanın içindeki ve etrafındaki hava akımından dolayı bunlar rüzgarla dans ediyor ve nefes alıp verir gibi görünüyor. Eski Çocuk İslahevi'nin duvarları ve hücreleri eskiden tevkif edilmiş çocuk ve gençlerin kaderini halen sezdiriyor. Beden hapsedildiğinde ve alışıık olduğu hareket özgürlüğü elinden alındığında geriye ne kalır? Kişi tutuklu olsa bile düşünceleri hür kalabilir mi? Başkalarıyla yaptığı düşünce sohbetlerinden ve toplumsal alışverışten tamamen yoksun, yalıtılmış durumdaki bir insanın gelişimini sürdürebilme imkanı var mıdır? Ruh ve beden birbirinden bağımsız mıdır? Sanatçı, Sinopale için oluşturduğu ikili yerleştirmesinde bu soruların peşinden gidiyor. Hapishane avlusunda bildik plastik torbalardan oluşan şiirsel görünümlü bir yerleştirme bulunuyor. Torbaların her birinin üzerinde DÜŞÜNMEK kelimesinin 60 dildeki karşılığı yazılı. Rüzgarda dalgalanan bu beyaz bayrak denizi, sadece üzerinde yer alan DÜŞÜNMEK kelimesinin çok sayıdaki tercümesiyle bile, muhtemel düşüncelerin çeşitliliğini ve değişken zenginliğini gösteriyor.

Bu proje “Sinopale 2” (2008) programında gerçekleştirilmiştir.

ADRIEN TIRTIAUX

“Göke'nin Batışısı”, 2008

Kamusal alanda performans fotoğrafı

Performansın senaryosu şöyle bir şeydi: “Sultan II. Beyazıt zamanında inşa edilmiş olan ünlü savaş gemisi Göke'nin1 mukavva ölçeğinde modeline binmiş ufka doğru sürükleniyorum. Trajikomik batış yerel bir orkestranın eşliğinde olacak.” Çalışmamda öngörülemeyen estetiklere meydan veren kavramlarla ilgileniyorum. Göke'nin suya indiğinde ne olacağını kimse söyleyemezdi. Deney yine de tatmin edici sonuçlar verdi: Kayık yaklaşık altı dakika suyun üzerinde kaldı ve orkestra büyük bir şevkle çaldı.

*Göke kürekli ve yelkenli, çekdiri sınıfı bir savaş gemisi olup Katip Çelebi'ye göre altı mavna, üstü kalyondu. Gökelerde top ve darbzenler bulunuyordu. Kemal Reis ile Barak Reis'in nezaretinde, Sinop'ta 1496'da bir barça/göke inşa edilmişti. Gelibolulu Mustafa Ali'ye göre, 1499'da yapılan iki gökeden her biri 26m uzunluğunda, 13m eninde birer mavnaydı ve her birine biner asker yerleştirilmişti. Kemal Paşazade bu gökeleri barça olarak zikretmekte ve kara bulutlara benzediğini, beyaz yelkenleri bulunduğunu,

sancaklarının altın yaldızlı bayraklar olduğunu yazmaktadır. (Kaynak: Bostan, İdris, Osmanlılar ve Deniz: Deniz Politikaları, Teşkilat, Gemiler, Küre Yayınları, İstanbul, 2007, s. 139-141.)

Bu performans “Sinopale 2” (2008) programında gerçekleştirilmiştir.

Sinopale ve Galerie Martin Janda izniyle.

JOHANNES VOGL

“Hayalet Işık”, 2008

Video, 4'42”, döngü

“Hayalet Işık” Karadeniz'in en uç kuzey noktasındaki Sinop sahilinde hurdalıkta bulunan nesnelerle inşa edilen bir yapıyı gösteriyor. Yerleştirme bir direktte 12 metreye kadar yükseltilebilen ve içindeki tahta tamamen yanınca kadar denize işaret gönderen bir ateş sepetinden oluşuyor. Asla yanıt alınamayacak bir işaret yollarırken ateş sönüyor, gün doğuyor ve... hiçbir şey olmuyor. Enerjinin patladığı ve uzayda kaybolduğu bir an.

Bu proje “Sinopale 2” (2008) programında gerçekleştirilmiştir. Sinopale ve Galerie Martin Janda izniyle.

SİNOPALE DENEYİMİ ÜZERİNE SÖYLEŞİ

25.01.2014 Cumartesi
15.00
MAHAL

Moderatör
Seyhan Boztepe

Konuşmacılar
T. Melih Görgün, Deniz Erbaş